
**Vizsoly, riolittufa
k fejt földtani
alapszelvény ó
természeti emlék
természetvédelmi
kezelési
tervdokumentációja**

**MTA Támogatott
Kutatócsoportok Irodája**

Dr. Szepesi János, Süt László,
Soós Ildikó

**Aggteleki Nemzeti Park
Igazgatóság**

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlékek természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

---

I. Megalapozó dokumentáció	3
1. Általános adatok	3
1.1. A tervezési terület azonosító adatai	3
1.2. A tervezési terület természetvédelmi rendeltetése	3
1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok	4
1.4. A tervezési területre vonatkozó egyéb hatályos elírások	4
2. A tervezési terület állapotának leírása	4
2.1. Környezeti elemek	4
2.2. Élettelen természeti értékek	4
2.3. Biológiai jellemzők	5
2.4. Táj- és kultúrtörténeti adottságok	5
2.5. Oktatás, kutatás	5
2.6. Gazdálkodási jellemzők	6
3. Természetvédelmi kezelési célkitűzések meghatározása	6
3.1. Természeti, táji értékek	6
3.2. Tervezési területhez kapcsolódó tevékenységek	6
4. Részletes kezelési terv	7
4.1. Természetvédelmi stratégiák	7
4.2. Részletes kezelési elírások	7
5. A tervdokumentáció térképmelléklete	11
B) Egyes területekre vonatkozó egyedi természetvédelmi kezelési elírások	12

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

---

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény ó természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

Megalapozó dokumentáció

1. Általános adatok

1.1. A tervezési terület azonosító adatai

a) Közigazgatási elhelyezkedése

Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén

Település: Vizsoly, a 04a hrsz. (teljes alrészlet); 0,6228 ha

Súlyponti EOVS koordinátái: X= 810575 Y= 339033

A terület megközelítése: A bányaudvar az Abaújszántó-Gönc m út Ny-i oldalán, Vizsoly község déli elvégz. dőszakánál található.

b) a védettség kategóriája: **természeti emlék**

c) Védelemre tervezett természeti terület esetében a m ködési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

d) Tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi F osztály

e) Tervezési területtel átfedő, európai közösségi jelentőségű, vagy nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület megnevezése és sorszáma:

1.2. A tervezési terület természetvédelmi rendeltetése

a) A természetvédelmi oltalom alatt álló terület természetvédelmi, tájvédelmi stb. rendeltetése

b) A védetté nyilvánítási eljárás alatt álló területek esetében a tervezési terület természetvédelmi, tájvédelmi rendeltetése

A tervezési terület Vizsoly község belterületi részének déli peremén található, 100 méter hosszúságú és 70 méter szélességű felhagyott riolittufa kőfejtő. Védett természeti értéknek nyilvánítását a Tokaji-hegység legfiatalabb regionális tufaszintjének (*Vizsolyi Riolittufa Formáció*) alapszelvény jellege teszi indokolttá. A feltárás a miocén (felső szarmata-alsó pannon) laza ignimbrit (tájegységi nevén lavinatufa) és a benne kialakult jellegzetes gázkifúvási (fumarola) csatornák típusfeltárása. A terület jellege felhagyott bányaudvar, ahol a természetvédelem eszközeivel azt kell elérni, hogy a kőfejtő huzamos ideig betölthesse tudományos és természetvédelmi funkcióját. Így a miocén vulkáni eseményeknek és

Vizsoly, riolitufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlékek természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

képzdményeinek, egyben a létrejöttükhöz szükséges vulkanológiai folyamatoknak reprezentánsa legyen. Korábban a felső részén védőkorláttal látták el (amely részben avart az áldozata lett), az udvart kitisztították, de további kezelése nem folyamatos. Ahhoz, hogy megjelölt funkcióját betöltsse, a földtani jelenségek értelmezett bemutatása mellett a bányaudvar és falak környezetének rendszeres kezelése szükséges.

c) *Európai közösségi és egyéb nemzetközi kijelölésből származó rendeltetés*

1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok

Település neve	Hrsz.	Kiterjedés (ha)	Művelési ág	Tulajdonosi csoport/kezelés
Vizsoly	04a	0,6228	kivett geológiai bemutatóhely	Vizsoly Község Önkormányzata

1.4. A tervezési területre vonatkozó egyéb hatályos elírások

2. A tervezési terület állapotának leírása

2.1. Környezeti elemek

A bányaudvar és környezete a Tokaj-Zempléni-hegyvidék középtáj része (földtani szakirodalomban Tokaji-hegység). A miocén vulkanizmus fiatalabb, bádeni-szarmata-pannon (15-9 millió év) sorozatait reprezentálja, melyet az andezites és riolitot tartalmazó tuffanyag térben és időben összefonódó felszínre kerülése tesz egyedivé. Egy É-D-i csapású vulkanotektonikus süllyedékben mintegy 1000-1500 méter vulkáni anyag települ az alaphegységre. A mai változatos formakincs az elsődleges vulkáni formák (láva és tufatakarók, vulkáni dombok) eróziójával és a Hernád és Bodrog vízgyűjtőjéhez kapcsolódó kisebb vízfolyások bevágódásával (pleisztocén) valamint a kőzetek fagyaprózódásával (krioplanáció) jött létre. A bányaudvar az Abaúji-Hegyalja kistájhoz (108 km²) tartozik, amely a hegység hegyláb felszínéneként értelmezhető. A Szerencs-patak és Hernád között fekvő völgyközi hátoldalába mélyítették. Az átlagos relatív relief 120m/km², amely az itt már lankássá váló nyugati peremen már alig éri el az 50m/km²-t. Az éghajlata mérsékleten hideg, mérsékelt száraz (É-en hideg). A csapadék évi összege 600 mm alatt van (370-410 mm és a nyári félévben), a napsütéses órák száma 1820 óra körül van. A középhőmérséklet sokévi átlaga északon 8,0-8,5°C, D-en 9,0-9,5°C. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok 30-32°C, a minimumok -16 és -17°C közöttiek. A leggyakoribb szélirány a völgyek elhelyezkedésének megfelelően az ÉK-i és a DNY-i, sebessége átlagosan 2 m/s alatt van. A területi adottságok a szántóföldi kultúrák és a gyümölcsstermesztés számára kedvezőek. A kistáj vizeinek befogadója északon közvetlenül a Hernád (Hasdát-, Csenk -, Gönci-patak), dél felé a kisebb vízfolyások (Malom-, Boldogkőváraljai-, Arkai-, Aranyos-, Koldu-patak) vizét a Szerencs-patak gyűjti össze. A vízjárás meglehetősen szélsőséges, kora tavasszal, nyáron és ősszel is heves árvizeket vezethetnek le, nyáron azonban ki is száradhatnak.

2.2. Élettelen természeti értékek

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

---

A bányaudvar a felső-miocén korú Vizsolyi Riolittufa Formáció szárazföldi térszínén felhalmozódott, gázkifúvási csatornákkal tagolt szelvényét tárja fel 5-15 méter vastagságban.

A Tokaji-hegység mintegy 6 millió éves aktív vulkáni földtani fejlődéstörténete során a riolitos és andezites centrumok térben és időben átfedve működtek, ami a Kárpát-medencében egyedülálló. A savanyú vulkanizmus három nagy regionális tufaszintet hozott létre (sátoraljaújhelyi, szerencsi, vizsolyi). Ezek közül a vizsolyi tufa a legfiatalabb (11,2±0,5 millió év) és a legkisebb felszíni elterjedtség képződmény, csak a hegység Ny-i részére korlátozódik. Felszínen Abaújszántó-Gönc vonalban nyomozható szinte folyamatosan, de északabbra a legújabb kutatások a Hidasnémeti 1. számú fúrásban is azonosították (44,4-54,2 m). Típuszelvénye a vizsolyi kőfejtő, de ebben épül fel a hegység egyik legjellegzetesebb sziklaalakzata, a Boldogkővára alatti tufagerinc is.

Közvetlenül nem egyveret a tufaanyag, a változatos felhalmozódási szintérnek és vulkáni működésnek megfelelően (szigetenger) a hullott tufák és ignimbritek mellett a vízbe hullott tufitok, száthalmazott epiklasztit képződmények egyaránt előfordulnak. A kőfejtő az ignimbrit (korábban lavinatufa) jellegzetes proximális, a vulkáni kürt hőközeleli litofáciéseit tárja fel. A kitörési felhőből kőzetdarabokban (litoklasztokban) gazdag felhalmozódási egység jött létre. A horzsakövek mérete eléri a 0,5 métert is, amely lefelé haladva csökken, a riolitok cm-dm nagyságrendűek. A felszínen folyamatosan kivastagodva felhalmozódó anyag valószínűleg vízvesztés hatására került nyugalomba. A még mindig nagy hőmérséklet (350 °C <) vulkáni tufa felforralt a környezet porusvíztartalmát, amely gázkiáramlási csatornákon tört utat magának. Ez gáz kifújta a tufák szét és horzsakő törmelékét, amelyet közben szórás szerint osztályozott is. A horzsakövek messzebb jutottak, a szórásból riolit lapillik visszahullottak. Az ún. fumarola csatornák (cm-dm) hálózata az egész hegységben egyedülálló módon szemlélteti a nyugalomba került tufaárban zajló hővesztés-anyagvándorlási folyamatokat. A piroklasztit üvegyanaga nem olvadt össze, mint a Bükkalja jellegzetes fiammés tufáinál, de annyira megszilárdult, hogy az anyagot alkalmassá tette a kőbányászatra. A könnyebben pusztuló tufaanyagon egy, a mai Hernád-völgy felé lejtő hegyláb felszín jött létre, amelyet az út irányába hátráló kőfejtővel megerősítettek.

2.3. Biológiai jellemzők

A területen másodlagos sztyeprét és sziklahasadék növényzet él, illetve a kőfejtő alján kisebb cserjecsoportok láthatók. Védett faj a területen nem ismert.

2.4. Táj- és kultúrtörténeti adottságok

A földtani képződmény fontos eleme a tájképnek, szerepel az egyedi tájérték kataszterben. Kőzetanyagát a lakosság az elmúlt évszázadok során falazóanyagként, valamint vakolásra és padlásszigetelésre hasznosította. 1997 novemberétől geológiai bemutatóhelyként működik.

2.5. Oktatás, kutatás

A Tokaji-hegység Ny-i oldala megismerésének története kissé különbözik a belső területekétől. Az úthálózat egyrészt nagyszámú megfigyelést tett lehetővé, de az itt töltött rövid látogatások keresetté tették egy-egy lelőhelyet. Így kerültek előtérbe a faopál-változatok Arka környezetében (Fichtel 1791, Zipser 1817). A piroklasztitokat először Riechthofen (1858, 1859) említette, aki Boldogkővára szikláját ténylegesen tufának írta le és önálló vulkánnak minősítette. Magyar kutatók közül az első részletes leírást Hoffer (1925) készítette, aki a

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

---

Hernád és a Szerencs-patak vonalát fontos tektonikai vonalnak tekintette. Ilyen törésekhez köti a limnokvarcitok és az andezitek felszínre kerülését is. Felismerte (1937) a vizsolyi tufa felhalmozódási környezetekhez kötött litofácéseit (szárazföldi és vízbe hullott). Liffa (1940) a tufákat lapilli tartalmuk szerint osztályozta: lapilli, agglomerátumos és szeparált obszidián és perlit tartalmú horzsaköves tufaként definiálva. I. Perlaki (1972) a Tokaji-hegység savanyú vulkanizmusának monografikus feldolgozásakor a šlavinatufaö akkori értelmezésnek megfelel vulkanológiai értelmezését és k zettani leírását adta. Radiometrikus kormeghatározása tisztázta a képz dmény abszolút korát (Pécskay et al 1987).

2.6. Gazdálkodási jellemz k

Magán a tervezési területen mez gazdasági területhasználat nincs.

A tervezési területre irányuló idegenforgalom a természeti és tájképi értékek megtekintésére, a szabadid eltöltésére irányul. A helyszín mellett nem halad el turistajelzés. Fontos a szakmai turizmus is.

A tervezési területen ipari és/vagy bányászati tevékenység nem folyik.

3. Természetvédelmi kezelési célkit zések meghatározása

3.1. Természeti, táji értékek

A f cél a feltárásban található, országos jelent ség földtani alapszelvény, az shonos él világ, valamint környezetük természeti állapotának fenntartása, javítása; ökoturisztikai, örökségvédelmi célú bemutatathatóságának és további kutathatóságának fenntartása; a területen található esetleges egyéb természeti értékek megóvása, bemutatása. Azt kell elérni, hogy az alapszelvényként kijelölt terület természetes hatásoktól és emberi beavatkozástól mentesen, huzamos ideig betölthesse tudományos és természetvédelmi funkcióját, azaz hogy földtörténeti korok eseményeinek és képz dményeinek, egyben a létrejöttükhöz szükséges földtörténeti id nek a reprezentánsaként, mint bemutatóhely oktatási, ismeretterjesztési, ökoturisztikai célokra hasznosítható legyen; biztosítható legyen a további kutatásra alkalmas, megközelíthet feltárás kialakítása.

Emellett fontos szempont a tervezési területen lév él természeti értékek fennmaradásának biztosítása is.

3.2. Tervezési területhez kapcsolódó tevékenységek

A tervezési területen nagyobb mértékben az emberi beavatkozások (nem megfelel vízvezetés, gazosodás, avarégetés), kisebb mértékben a természetes folyamatok (omlás, erózió, fagyaprózódás) korlátozhatják az ideális célkit zések megvalósítását. Aktív természetvédelmi kezeléssel meg kell akadályozni minden olyan emberi tevékenységet, és területhasználatot, valamint természetes hatást és folyamatot (erózió, leomlás, feltölt dés, növényzet kártétele, stb.), amelyek az adott objektumok fennmaradását veszélyeztetik, amelyek megvalósulásával küls hatásra megsz nik a feltárás természeti emlék jellege és sérül a táji érték, csökken a további megismerés és bemutatás lehet sége; károsodnak az él természeti értékek.

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

---

4. Részletes kezelési terv

4.1. Természetvédelmi stratégiák

Az alapszelvény fennmaradását, környezetének megóvását és az él világ-védelmi, természetvédelmi célkit zések elérését el segít tevékenységek támogatása; azok károsítását, megsemmisítését eredményez tevékenységek tiltása.

A területhasználat szabályozása, a területen folytatott gazdálkodási és egyéb emberi tevékenységek összhangjának biztosítása a természetvédelmi célkit zésekkel és a terület rendeltetésével összhangban, az alapszelvény és az él természeti értékek károsodásának megakadályozása érdekében.

A terület kutatásának, látogatásának, bemutatásának szabályozása, e tevékenységek összhangjának biztosítása a természetvédelmi célkit zésekkel.

4.2. Részletes kezelési el írások

M velési ághoz nem köthet természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Földtani, felszínalkatani természeti értékek, barlangok védelme

A tervezési terület **els dleges értéke a földtani alapszelvény**, így annak k zettani, rétegtani, szedimentológiai és slénytani jellemz i. A tervezési területen a földtudományi értékek védelme biztosítja egyben a táji értékek védelmét is, melyek így külön beavatkozást nem igényelnek. Ezen értékek védelme els sorban a káros emberi tevékenységekkel (illegális hulladéklerakás, vandalizmus) szembeni megóvást, másodsorban pedig a természetes, a meteorológiai, földtani folyamatok (lineáris és a növényzet által kifejtett erózió, tömegmozgások) okozta hatások mérséklését jelenti. Ennek megfelelő en a területen a felszín átalakítása, vagy az azzal járó bármilyen tevékenység kizárólag a természetvédelmi célkit zések elérése érdekében, a m ködési területével érintett, a természetvédelmi kezelésért felel s nemzeti park igazgatóság munkatársának felügyelete mellett végezhet .

A területen követ fejteni, a szálk zetet vézni, faragni, festeni, alakját, méretét megváltoztatni, arra tárgyakat rögzíteni tilos. A rongálás nyomait (festés, vésés) lehet ség szerint el kell távolítani.

Él helyek kezelése, fenntartása

Feladat a növényzet térhódításának id nkénti megakadályozása, figyelembe véve a feltárás környezetében lév növényzet megóvását. Fontos, hogy csak azok a lágú vagy fás szárú növények legyenek eltávolítva a feltárásról, amelyek akadályozzák azok megtekintését vagy közvetlenül károsítják azt (pl. gyökerek feszít ereje), de természetesen itt szigorúan figyelembe kell venni azt, hogy védettek-e az egyes fajok.

A növényzet eltávolítása csak mechanikus módszerekkel, csak a nemzeti park igazgatósággal el zetesen egyeztetve, megfelelő hatósági engedély birtokában (erdészeti hatóság, illetve természetvédelmi hatóság), valamint vegetációs- és fészkelési id szakon kívül végezhet .

Az él helyek kezelése és fenntartása, a fajok védelme nem történhet az alapszelvényekben feltárt képz dmények állagának, láthatóságának kárára. Az el forduló/megteleped védett,

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

---

vagy fokozottan védett fajok esetén mérlegelni szükséges, vajon aktív kezelés, áttelepítés, esetleg az élettelen értékekkel szembeni elsőségszerűség történjék-e. A védendő fajok termőhelyének, elfordulásának ismeretében a tanösvény átgondolt vonalvezetésével és kiépítésével megelőzhető állományaik sérülése.

Fel kell hívni a látogatók figyelmét a növények és állatok gyűjtésének tilalmára.

Táj- és kultúrtörténeti értékek

Látogatás

A tervezési terület egy, a terület földtana és fejlődéstörténete szempontjából rendkívül fontos és etalon képműnyt tartalmazó terület, amely bemutatásra feltétlenül érdemes. Szabadon látogatható, így zárt, vagy korlátozottan látogatható területrészek nincsenek. Ennek megfelelően a szabadidős célú hasznosítás a természetvédelmi szabályok betartása mellett engedélyezhető.

Tilos a területen technikai- és extrém sport tevékenységet folytatni, az ösvényen kerékpárral, motorral és gépjárművel közlekedni.

Oktatás és bemutatás

A tervezési terület kezelésének fontos eleme a bemutathatóság feltételeinek biztosítása. Ennek keretében a feltárás falának felületét évente legalább egyszer fokozott óvatossággal meg kell tisztítani a kőpergés és lerakódó törmeléktől. Ahol szükséges, és rontja a feltárás stabilitását, ott a feltárás falában, peremén megtelepedett növényzetet rendszeresen, mechanikai kezeléssel el kell távolítani a földtani érték megfelelő láthatósága, bemutathatósága, illetve a biogén kizetaprozódás elkerülése érdekében. Egyébként a természetes folyamatokat csak abban az esetben szükséges korlátozni, illetve törekedni hatásainak mérséklésére, ha ezzel életveszély szüntethető meg.

Kutatás, vizsgálatok

A földtani alapszelvények rendeltetésszerűen kutatási, oktatási tevékenység színterei is lehetnek, aminek a lehetőségét a természetvédelmi jogszabályok betartásával az erre jogosultak számára differenciáltan biztosítani kell.

Eszközhasználat nélküli tudományos megismerés, megfigyelés, a környezeti tényezők dokumentálása, a megfigyelések publikálása szabadon lehetséges.

A felszíni csekély mértékben, kézi eszközzel megbontó tevékenység, illetve geofizikai eszközök (pl. paleomágneses mintavevő) használata a közintézmények számára regisztrációhoz, egyeztetéshez kötött.

A védett földtani alapszelvényekben tudományos kutatást csak szakmai közintézmények végezhetnek, amihez a természetvédelmi kezeléssel történő egyeztetésen, illetve adott esetben a Tvt. 38. § (1) szerinti engedély megszerzésén kívül az MTA MRB tájékoztatása is szükséges. A kutatási tevékenység a feltárás állapotában, és a természeti környezetben csak a lehető legkisebb változás elidézésével történhet úgy, hogy természeti értékekben, beleértve a növényzetet és az állatvilágot is, jelentős visszafordíthatatlan károsodást ne okozzon. A kutatás végeztével a feltárást úgy kell visszahagyni, hogy az illeszkedjen a természeti környezetbe, és az eredeti, vagy az eredeti jellegéhez hasonló állapot helyreállítandó. A

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

---

felszín gépi erővel történő jelentősebb megbontásával járó kutatás a helyszín jellege miatt még közintézmények által sem végezhető.

A kutatáshoz szükséges a tulajdonos, vagyongezer, használó hozzájárulása is, kivéve, ha a kutatásra pl. a Tvt. 41. § (1) szerint a természetvédelmi kezelési számára nyújtott, a védett terület jobb megismerését elősegítő szolgáltatásként kerül sor.

Jogosultsággal rendelkező egyéni vagy jogi személy bejelentés (regisztráció) megtétele után szerszámok használata nélkül alkalmanként összeszedhetik a kipergett, törmelékbe került kőzetdarabokat és smaradványokat, a térbeni korlátozások figyelembe vételével.

A kutatás publikált vagy adattárban elhelyezett eredményeit a kutatást végzőnek az igazgatóság számára elérhetővé kell tennie.

Terület- és földhasználat

A területen építmény elhelyezése kizárólag az ökoturisztikai célú bemutatás és az állagmegóvás érdekében engedélyezhető abban az esetben, ha az építmény a környezet tájképi egységét károsan nem befolyásolja, állapotát nem veszélyezteti.

A területen külszíni és mélyszinti bányaművelés nem folytatható, vadgazdálkodási létesítmény nem helyezhető el és nem üzemeltethető.

Természetvédelmi infrastruktúra

A tervezési terület mellett húzódik egy út, ennek megfelelően a feltárás könnyen megközelíthető.

A feltárás nem csak gyalogosan közelíthető meg, szükséges a biztonságos és könnyen járható, egyértelműen kijelölt ösvény kialakítása. A tervezett bemutatóhely végleges ösvényeinek kialakításakor a terület részleges lezárása szükséges, a tereprendevezést követően a közlekedést érintő korlátozó előírásokra várhatóan nincs szükség. Az ösvényeket úgy kell kialakítani, hogy illeszkedjen a természetes környezethez. Ehhez szükséges föld- és építési munkák csak kézzel végezhetőek.

Az ösvény elején tábla kihelyezésével egyértelműen jelezni kell a megközelítő útvonalat. Fel kell hívni a figyelmet a sziklafal veszélyeire, illetve arra, hogy a látogatók a kijelölt utakról ne térjenek le, a növényeket ne szedjék, az állatokat ne háborgassák.

A feltárás tövében kell elhelyezni a bemutató, ismeretterjesztő táblát, amelyen első sorban az alapszelvény nyújtotta földtani értékeket kell ismertetni, mellette a botanikai és táji értékekre is fel kell hívni a figyelmet.

A bemutatóhely tervezett táblája rendszeres karbantartást igényel. Állagmegóvása érdekében, évente legalább egyszer szükséges a tábla állapotának ellenőrzése (esetleges festése, a szerelvények ellenőrzése, szükség esetén pótlása vagy megerősítése). A látogatók útbaigazítása érdekében Vizsoly fontosabb pontjaitól (pl. templom, buszmegálló) útvonaljelzés indokolt. Itt a kerékpáros megközelíthetőségre is fel kell hívni a figyelmet! A tanösvény útjelzéseit évi rendszerességgel ellenőrizni és szükség esetén javítani, pótolni szükséges. Jelenleg turistajelzés nem halad el a feltárás előtt.

A bemutatóhely kialakítását követően a kezelési munkák viszonylag kis ráfordítással elvégezhetőek, amelyekbe lehetőség szerint be kell vonni a helyi civil szervezeteket, iskolákat. Nekik első sorban a rendszeres ellenőrzés, felügyelet, nyilvánosság figyelmének felkeltése terén lehet feladatuk.

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

Állandóan jelenlevő természetvédelmi r biztosítása nem szükséges, de a kezelés során az ANPI részéről rendszeresen, havonta ellenőrizni kell a feltárás és a kiépített m tárgyak állapotát. Ugyanakkor a területen a helyi polgárok szervezettel együttműködve célszerű megakadályozni a rongálásokat.

A tervezési területen ható káros természetes folyamatok (pl. bioerózió, tömegmozgások) nem jelentenek, a törmelékanyagok nem mozognak, aktív beavatkozást nem igényelnek.

A terület határán, a földmégközelítési útvonalak mentén hatósági tájékoztató táblát kell kihelyezni, szükség szerinti mennyiségben. A táblák fenntartásáról gondoskodni kell.

Amennyiben a területen az ökoturisztikai célú bemutatást szolgáló természetvédelmi infrastruktúra kiépítését nem az igazgatóság végzi, a bemutató útvonal nyomvonalát, a természetvédelmi infrastruktúra elemeit és azok elhelyezését, arculatát, valamint a tájékoztató táblák tartalmát (különös tekintettel a helyszínen betartandó látogatási szabályokra) el kell egyeztetni a területigazgatósággal.

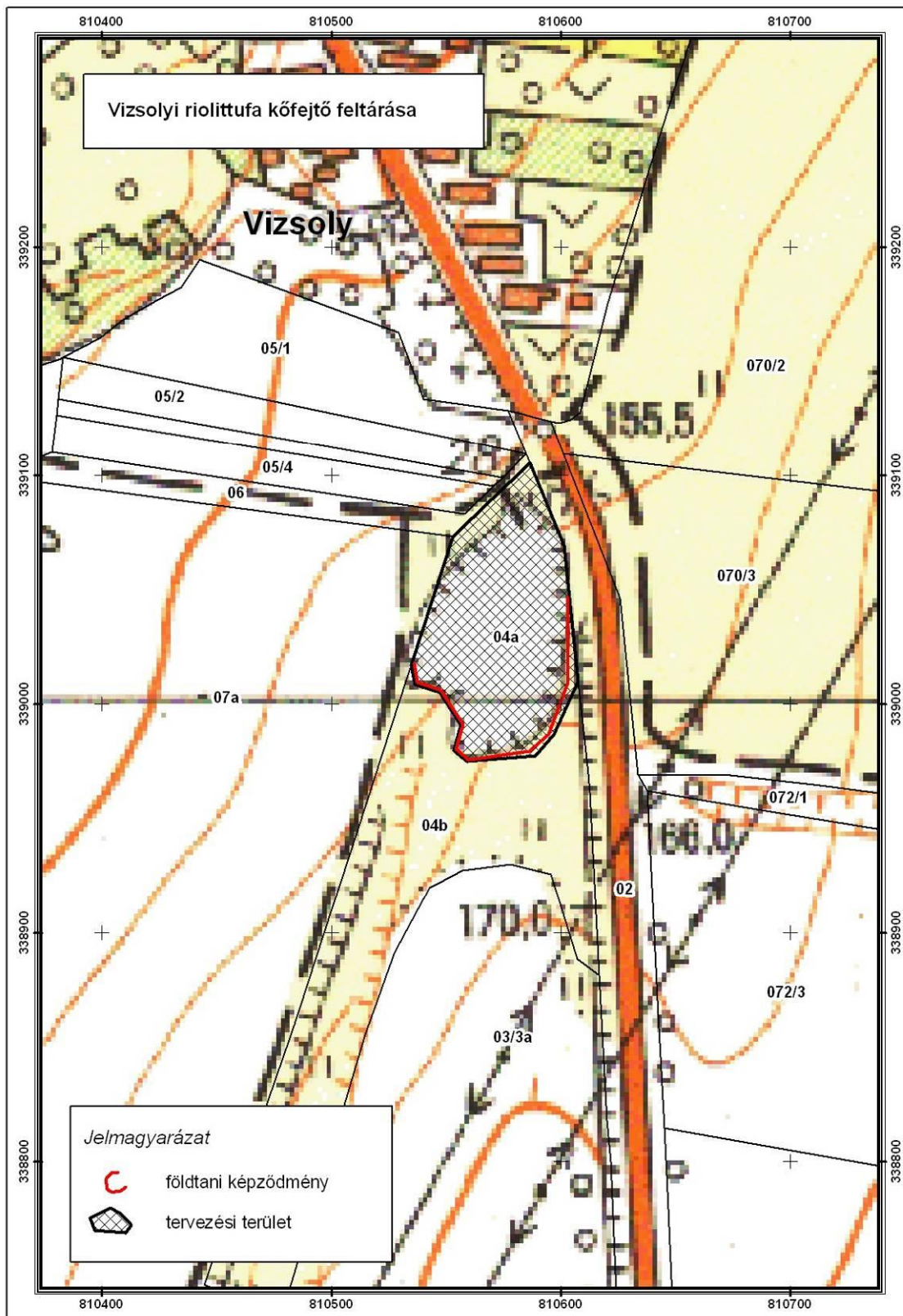
M velési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

M velés alól kivett területek kezelése

Település neve	Hrsz./alrészlet	Kiterjedés (ha)	M velési ág	Tulajdonos, tulajdonosi csoport	Vagyonkezelés	M velési ághoz kötött természetvédelmi kezelési elírás kódja	M velési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési elírás kódja
Vizsoly	04a	0,6228	kivett geológiai bemutatóhely	Vizsoly Község Önkormányzata			

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

5. A tervdokumentáció térképmelléklete

Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény – természeti emlék természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

---

B) Egyes területekre vonatkozó egyedi természetvédelmi kezelési elírások

A Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani alapszelvény ó természeti emlék speciális természetvédelmi kezelési elírásai:

A növényzet az 1.1. és 1.3. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések érdekében történő eltávolítása csak mechanikus módszerekkel történhet a vegetációs időszakon és a területen fészkelő védett, fokozottan védett madárfaj fészkelési időszakán kívül. Amennyiben a növényzet eltávolítását nem az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: ANPI) végzi vagy végezteti el, a tevékenységet a beavatkozás tervezett időpontja előtt legalább 5 nappal be kell jelenteni az ANPI-nak. Az ANPI szükség szerint tájékoztatja a bejelentőt a tevékenység elvégzésének természetvédelmi feltételeiről, korlátairól, illetve szükség szerint a Természetvédelmi Részleg által útján biztosítja a tevékenység helyszíni természetvédelmi szakmai felügyeletét.